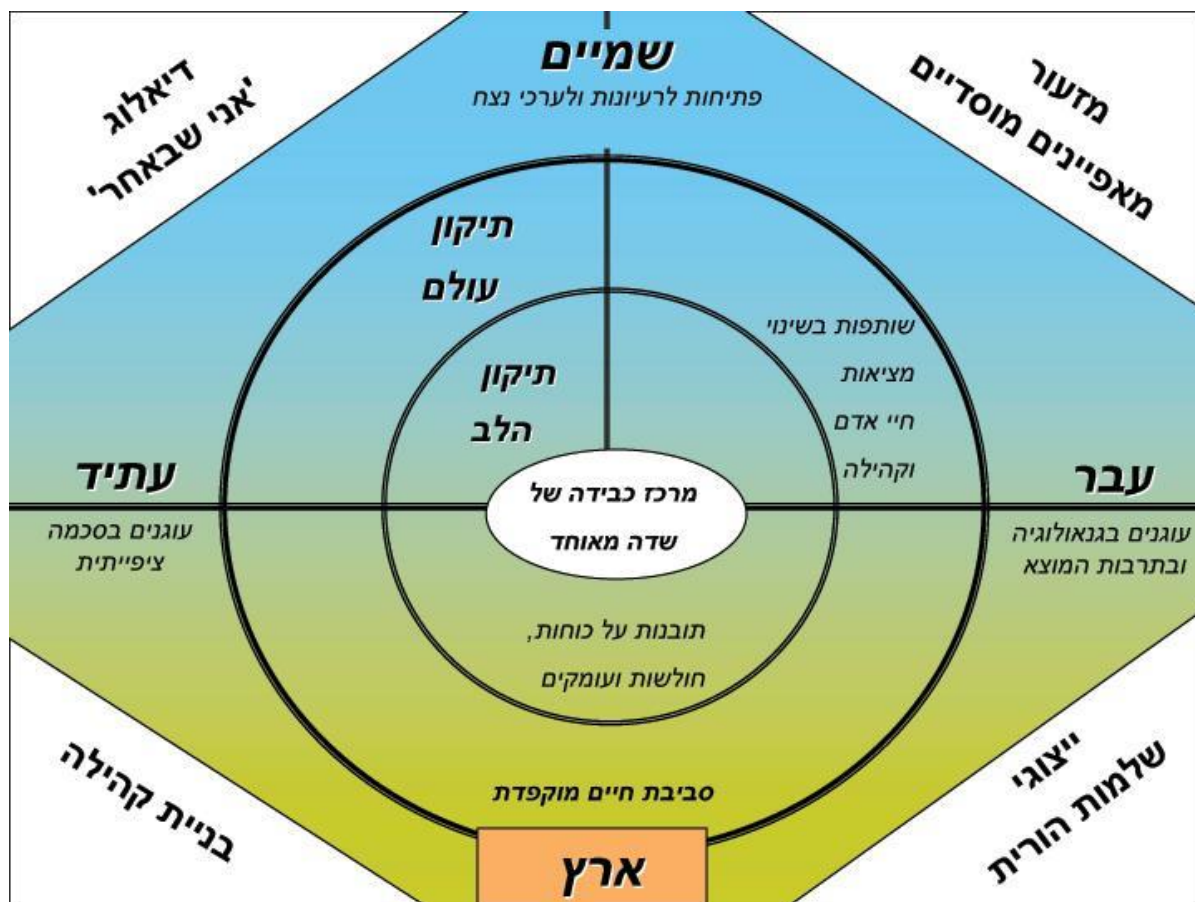

שעת חינוך

על פי מרכיבי תפיסת דרך כפר

כמעט כל אחד ממרכיבי תפיסת החינוך יכול להיות נושא בפני עצמו ולהוות בסיס והשראה לפעילות מחנך. בעמוד הבא תמצאו מתווה לפעילות אקטואליה שניתן להתאים לכל מצב ותקופה. הצעת פעילות שמתאימה בדיוק ברגע שאנחנו בעצמנו נבוכים ומבולבלים, יודעים שחייבים להתייחס למצב אבל לא באמת יודעים מה להגיד.

למחנכים המעוניינים להעמיק וללמוד כיצד ניתן להיעזר במרכיבי תפיסת 'דרך כפר' כמפת דרכים במסע חינוכי משמעותי (בשעת חינוך או בפעילות הדרכה) ניתן לקבל חוברת מתנה [בפורטל דרך-כפר](#).

הצעה לפעילות בנושא אקטואליה

מטרה

פעילות אקטואליה היא כלי בידי המחנך לדיון בערכים, לחנך לתחושת אחריות, שייכות, מעורבות ועיצוב זהות ברמת הפרט והקבוצה. זו גם הזדמנות שלנו כמחנכים 'לטעת את העולם באדם': להרחיב את עולם התוכן של החניך, לנטוע סקרנות וידע חוצי חברות ויבשות המהווה בסיס לפיתוח תודעה של מתקני עולם. הדיון על אירועים המתרחשים בארץ ובעולם יכול להרחיב את תודעת החניך לכך שביכולתו ובאחריותו לתרום ליצירת חברה טובה יותר. פעילויות אקטואליה מהוות גם הזדמנות לחשוף את החניך והחניכה לדילמות ערכיות ולנקודות מבט שונות ולגרום להם להיות אזרחים ערכיים ומעורבים בחברה.

שדות חינוכיים שניתן לקדם באמצעות הפעילות:

- תיקון עולם
- שמיים

מהלך הפעילות:

1. לפני הפעילות – בחירה של ידיעה חדשותית מהעיתון, מהאינטרנט או מהטלוויזיה.

דוגמאות של ידיעה חדשותית :

- ❖ כתבה על פלילים (למשל אלימות, מין, חומרים אסורים)
- ❖ כתבה על תאונת דרכים
- ❖ כתבת עמדה
- ❖ כתבה על אירוע לאומי או אירוע ביטחוני (למשל פיגועים, רעש אדמה, טילים, צונאמי)
- ❖ כתבה על אירוע אזרחי (למשל מחאה על יוקר המחיה, מצב של אוכלוסייה מסוימת)

2. פתיחת הפעילות

- ❖ נשאל את החניכים האם הם שמעו על הידיעה שנבחר לעסוק בה ומה הם יודעים עליה?
- ❖ קריאה משותפת של הידיעה החדשותית.

3. עיבוד של הידיעה

- ❖ מה קרה? מי מעורב באירוע? מתי התרחש? מדוע? מהם הגורמים?
- ❖ פיתוח עמדה של החניכים לגבי המקרה ודיון בעקבות גיבוש העמדות השונות.

4. מתודות שונות לגיבוש עמדה של תלמידים כלפי הידיעה:

❖ **עצוב, שמח, אדיש** - כל חניך מקבל לפני הקראת הכתבה שלוש פתקיות (רצוי בצבעים

שונים), פתקית אחת בה כתוב "עצוב", בשנייה "שמח" ובשלישית "אדיש". לאחר הקראת הכתבה, על כל חניך להרים פתקית שמשקפת בצורה הכי נאמנה את הרגשתו בעקבות הכתבה. בעקבות הרמת הפתקיות המחנך יכול לשאול כל חניך מדוע הרים את הפתקית הזו ולעורר דיון בעקבות הרמת פתקיות שונות.

❖ **מסכים/ לא מסכים** - כל חניך מקבל שני פתקים, באחד כתוב "מסכים" ובשני "לא

מסכים". המחנך יציג עמדה מסוימת בעקבות הכתבה, וכל חניך צריך להרים את הפתק התואם לעמדתו. בעקבות הרמת הפתקים המחנך יכול להפנות שאלה לחניך מסוים מדוע הוא הסכים או לא הסכים עם העמדה שהוצגה.

❖ **סיפור בהמשכים** - מתודה זו מתחילה עוד קודם להקראת הידיעה החדשותית במלואה. המחנך מתחיל להקריא את הכתבה אך לא במלואה. לדוגמא, להקריא את הכותרת של הכתבה ולבקש מהחניכים לכתוב את הסיפור שמאחורי הכותרת או לחלופין, לקרוא את הפסקה הראשונה של הכתבה ולשמוע מהחניכים מה לדעתם המשך הסיפור. לאחר מכן, ניתן להקריא את שאר הכתבה. בשלב הבא ניתן לדבר על הסיפורים השונים האפשריים לאותו מקרה.

❖ **בית משפט** - מתודה זו מאפשרת דיון מעמיק מזוויות רבות על נושא שנוי במחלוקת (אפילו על כתבה הנוגעת בסוגיה כלכלית תקציבית) ושיתוף אינטנסיבי של החניכים. במהלך הפעילות יבחרו בעלי תפקידים בהתאם למקרה: שופט, סנגור, קטגור, נאשם ועדים. יוצג נושא המשפט - בהתאם לכתבה. יוקצב זמן ללמידת החומר (יש מקרים בהם יהיה צורך בלימוד מראש). בסוף הפעילות, בהנחיית השופט, ישמיע כל צד את טיעונו ויעלה לעדות את העדים שלרשותו. בסוף שלב מתן העדויות, ינאמו הסנגור והקטגור את נאומי הסיום שלהם. בשלב זה יקבע השופט או המושבעים (שאר הקבוצה) את פסק הדין. אם המחנך משחזר משפט היסטורי, עליו כמובן לידע את המשתתפים בתוצאות האמיתיות רק לאחר מתן גזר הדין.

❖ **כדור אסוציאציות** - בעקבות הקראת הכתבה המחנך יזרוק לחניך כדור או כדור צמר ויבקש ממנו להגיד אסוציאציה / מילה / מחשבה שעולה לו בעקבות הכתבה. החניך משיב ומעביר את הכדור לחניך אחר עד שכלל החניכים מתייחסים. בוחרים חניך שתפקידו לכתוב את הדברים שעולים מהחניכים על הלוח. לאחר הסבב, מתייחסים לדברים שעלו מהכתבה, למה דווקא אלה הדברים שעלו? מה זה אומר?

❖ **תן כותרת** - לאחר הקראת הכתבה ללא הכותרת שלה, המחנך יחלק את הכיתה למספר קבוצות וכל קבוצה תתבקש להציג כותרת לכתבה.

5. כיוונים לסבב סיכום הפעילות:

- ❖ אם הילד שלכם היה בא אליכם ושואל אתכם מה דעתכם על הכתבה מה הייתם עונים?
- ❖ איך תתמודדו כשתהיו אנשים בוגרים?
- ❖ דבר אחד שהתחדש לכם בעקבות הדיבור על הכתבה.
- ❖ אמירות/ציפיות שלי כמחנך ...